

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات درمانی کرمان

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

عنوان:

بررسی نقش کتابخانه‌های عمومی شهر کرمان در اشاعه اطلاعات سلامت از دیدگاه اعضای
کتابخانه‌های عمومی

توسط

آزاده پرستی

استاد راهنما

دکتر علی سادات موسوی

استاد مشاور

دکتر محمد اعظمی

چکیده

مقدمه و هدف: امروزه اطلاعات کالایی اساسی در حوزه سلامت محسوب می‌شود و قوام و دوام جامعه متکی به آن است. تأمین سلامت و حفظ و ارتقاء آن، نیازمند برخورداری مردم از آگاهی‌های ضروری بهداشتی است به طوری که یکی از دغدغه‌های اصلی بسیاری از افراد و یکی از مهمترین نیازهای اطلاعاتی آنها دسترسی به اطلاعات سلامت می باشد. آگاهی‌رسانی عمومی و توزیع گسترده اطلاعات من جمله اطلاعات سلامت یکی از وظایف اصلی کتابخانه‌های عمومی و حداقل خدمتی است که این کتابخانه‌ها باید انجام دهند. یکی از چالش‌های حال حاضر جامعه این است که زمانی که افراد به دنبال کسب اطلاعات سلامت هستند بعضاً از منابع غیررسمی اطلاعات استفاده می‌نمایند. اما اگر کتابخانه‌ها در زمینه ارائه و آموزش اطلاعات سلامت، خدمات مناسبی را ارائه دهند به طور بالقوه سطح تأثیرگذاری وسیع و در عین حال عمیقی بر جامعه خواهند داشت لذا پژوهش حاضر بر آن است تا به بررسی نقش کتابخانه‌های عمومی شهر کرمان در اشاعه اطلاعات سلامت بپردازد.

روش‌ها: روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع پیمایشی است. جامعه آماری این پژوهش ۱۱۲۳۰ نفر از اعضای فعال ۱۱ کتابخانه‌های عمومی زیر نظر نهاد کتابخانه‌های عمومی شهر کرمان هستند که با روش نمونه‌گیری تصادفی-طبقه‌ای، ۳۷۴ نفر از آنها برای شرکت در پژوهش انتخاب شدند. در این پژوهش برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه استاندارد نتلوتلنگ و گراند (۲۰۱۶) که توسط رحیمی و همکاران بومی‌سازی شده و پایایی آن ۰/۷۴ و روایی آن نیز در سطح مطلوب ذکر شده، استفاده گردید. پس از جمع‌آوری داده‌ها، اطلاعات به وسیله نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۳ و با استفاده از آمار توصیفی و آزمون تی تک نمونه، تی مستقل و آزمون آنالیز واریانس (آنوا) تحلیل شدند.

یافته‌ها: یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که ۴۵ درصد از کاربران از منابع اطلاعات سلامت در کتابخانه‌های عمومی شهر کرمان استفاده می‌نمایند. ۵۴ درصد به مفید بودن منابع اذعان نموده و اکثریت آنها از منابع اطلاعات سلامت موجود در کتابخانه‌ها رضایت داشته اند و تمامی موانع و چالش‌ها از نظر کاربران مورد تایید می باشند. همچنین نتایج نشان می‌دهد بین سن کاربران، سطح

تحصیلات، شغل، درآمد و استفاده از منابع اطلاعات سلامت تفاوت معناداری وجود دارد ($P > 0.05$) اما بین متغیرهای جمعیت‌شناختی و مفید بودن، میزان رضایت افراد از اطلاعات سلامت و موانع دسترسی به اطلاعات سلامت ارائه شده تفاوت معناداری وجود ندارد ($P < 0.05$).

نتیجه‌گیری: کتابخانه عمومی نقش بسزایی در اشاعه اطلاعات سلامت دارد، اما به دلایل مختلف از جمله آگاهی نداشتن کاربران از منابع اطلاعات سلامت موجود در کتابخانه و وجود موانع دسترسی به این منابع، بسیاری از کاربران از منابع اطلاعات سلامت موجود در کتابخانه استفاده نمی‌کنند. از آنجایی که مراجعه‌کنندگان و کاربران کتابخانه‌های عمومی از قشرهای مختلف جامعه هستند که هر کدام به سهم خود می‌توانند پیام‌ها و اطلاعات بهداشتی و اطلاعات مربوط به سلامت را به اجتماع بزرگتری که در آن زندگی می‌کنند، منتقل نمایند بنابراین لازم است نیازسنجی مناسبی در رابطه با اطلاعات بهداشتی برای آحاد جامعه صورت پذیرد تا شرایط برای دسترسی و دستیابی آن‌ها به اطلاعات حوزه سلامت به شکل مطلوب انجام گیرد.

کلمات کلیدی: کتابخانه‌های عمومی، اشاعه اطلاعات سلامت، اعضای کتابخانه